

[Finansministeren.]

ledende Mænd at kende, og jeg nærer stor Respekt for den Dygtighed og Indsigt, der findes i deres Kred. De vil forhaabentlig have den rigtige Forstaaelse af, hvor nødvendigt det er, at de Afgørelser, der skal træffes af dem, bringes i den fornødne Harmoni med de Afgørelser om den øvrige økonomiske Politik, der træffes her paa Christiansborg.

Hvad Valutaen angaar, fremhævede Udvalgets Flertal, nemlig samtlige Medlemmer med Undtagelse af Nationalbankens 2 Repræsentanter og Professor Aksel Nielsen, at Tiden endnu ikke var inde til at bedømme, hvor Valutakursens rigtige Højde laa, men man anstillede forskellige Overvejelser, der pegede i Retning af, at man mente, at Niveauet i hvert Fald nærmest burde ligge i Omegnen af det Niveau, der herskede før Krigen, hvor den for Danmark afgørende Valuta, nemlig Sterling, som bekendt stod i 22,40. Der fremhævedes visse Momenter, som kunde tale for en højere Kurs end de 22,40, og andre, der maaske kunde tale for en lavere, men det kan ingenlunde siges, at de Momenter, der talte for en lavere, stod i Overvægt i Fremstillingen.

I stærk Modstrid hermed har Sterlingkursen som bekendt været holdt i 19,34, og derved er paa et afgørende Punkt Professorudvalgets Indstilling tilsidesat, i hvert Fald indtil videre.

Resultatet er da, at vi i dansk Erhverv foreløbig maa regne med noget højere Omkostninger og væsentlig lavere Valutakurser, det vil sige Priser, end dem, som Udvalget maatte regne med. Jeg skal ikke nægte, og jeg har aldrig lagt Skjul paa, at denne Udvikling gør mig meget betænkelig. Det samme Synspunkt er gjort gældende af et andet af Professorudvalgets Medlemmer, Professor Carl Iversen, i hans Artikel i „Politiken“ 1. Januar.

Det første Resultat af den stedfundne Udvikling har været, at Landbrugspriserne blev nedsat, og den daværende Regering mente at maatte give Tilskud til Landets Eksportpriser, et Tilskud, der maa blive meget væsentlig forøget efter 1. Oktober, saafremt nye Prisnedsættelser skal undgaaes. Hertil har ikke svaret en Nedgang i Omkostningerne, og Statistisk Departement udtaler da ogsaa i sin Nytaarsoversigt, at man antagelig ikke vil kunne undgaa en meget betydelig Forringelse af Landbrugets Driftsresultat i indeværende Høstaar. Man regner, at Netoudbyttet af en gældfri Ejendom vil blive væsentlig mindre end i noget andet Aar siden 1938—39, da Udbyttet kun var

3,1 pCt. af den investerede Kapital. Det er klart, at skal man give meget store Tilskud til Landbrugseksporten — og det kan maaske, hvis Priserne skal opretholdes, dreje sig om Beløb mellem 150 og 200 Mill. Kr. om Aaret —, vil det ganske afgørende forrykke det Billede af Statsfinanserne, jeg tidligere har givet.

Dertil kommer imidlertid, at naar den første Vareknaphed er forbi og Industrien atter skal til at eksportere i større Stil i Konkurrence med andre Landes ofte stærkt rationaliserede Industri, er det et Spørgsmaal, om ikke ogsaa Industrieksporten kommer til at trænge til Tilskud. Jeg skal i saa Henseende fremhæve de Udtalelser, som cand. polit. Nyboe Andersen har fremsat i „Jyllandsposten“ den 1. Januar. Jeg kan ogsaa fremhæve, at flere Industriefolk til mig har udtalt, at de mente, at vort Omkostningsniveau laa en Del for højt i Forhold til andre Lande.

Det er klart, at saafremt disse Tilstande vedvarer, maa Erhvervslivets Rentabilitet bedømmes som overordentlig usikker. Det samme gælder de Formuer, der er anbragt i Erhvervsvirksomheder, thi en saadan Formues Værdi beror paa dens Evne til Afkastning. Hertil kommer, at hvis vi paa Grund af et Misforhold mellem Lønninger og Valutakurser bliver nødsaget til at gaa ind for en Deflation med stærke depressive Virkninger, vil de depressive Virkninger, som kan knytte sig til en Eengangsskat, kunne forstærke dette. Jeg skal ikke nægte, at jeg, saafremt saadanne Forhold vedvarer, maa være betænkelig ved at opkræve en stor Eengangsskat, i hvert Fald en Skat af de Dimensioner, som Professorudvalget har omtalt. Det er mig bekendt, at jeg ikke er det eneste af Professorudvalgets Medlemmer, der nærer saadanne Betæneligheder. Jeg vil derfor gerne understrege, og det er ogsaa Ministeriets Opfattelse, at de Afgørelser, der skal træffes i Spørgsmaalet om Eengangsskat, maa hænge nøje sammen med de Afgørelser, der skal træffes i Spørgsmaalet om Lønpolitikken og Valutapolitikken.

Hvad angaar Lønpolitikken, forestaar der jo om kort Tid en Afgørelse, idet Overenskomstterne udløber den 1. Marts.

Ogsaa Valutapolitikken maa vi overveje i den nærmeste Fremtid. Bretton Woods-Overenskomsten er jo nu traadt i Kraft, og det vil sige, at vi efter nogen Tids Forløb, hvor længe ved jeg ikke, kan vente at modtage Meddelelse om, at Valutafonden vil begynde at arbejde. I saa Fald skal vi inden 3 Maaneder meddele, om vi